

Vergaderjaar 2021–2022

34 309

Regels met betrekking tot de terugkeer van vreemdelingen en vreemdelingenbewaring (Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring)

35 501

Wijziging van de Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring met het oog op het handhaven van de mogelijkheden om maatregelen te nemen ten aanzien van overlastgevende vreemdelingen

L¹

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 23 november 2021

De leden van de vaste commissie voor I&A / JBZ-Raad² hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 2 september 2021 inzake de stand van zaken van het wetsvoorstel Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring en de novelle maatregelen ten aanzien van overlastgevende vreemdelingen.³

Naar aanleiding hiervan heeft de commissie op 7 oktober 2021 een brief gestuurd aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid met vragen van enkele fracties.

De Staatssecretaris heeft 23 november 2021 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad, Van Dooren

¹ De letter L heeft alleen betrekking op 34 309.

² Samenstelling:

Kox (SP), Koffeman (PvdD), Faber-Van de Klashorst (PVV) (*voorzitter*), De Boer (GL), Van Dijk (SGP), Van Hattem (PVV), Jorritsma-Lebbink (VVD), Oomen-Ruijten (CDA), Rombouts (CDA), Stienen (D66) (*ondervoorzitter*), Van Rooijen (50PLUS), Adriaansens (VVD), De Blécourt-Wouterse (VVD), Doornhof (CDA), Karimi (GL), vac. (Fractie-Nanninga) Veldhoen (GL), Vos (PvdA), De Vries (Fractie-Otten), Keunen (VVD), Dittrich (D66), Van Wely (Fractie-Nanninga), Nanninga (Fractie-Nanninga), Raven (OSF), Karakus (PvdA), Talsma (CU) en Hiddema (FVD).

³ *Kamerstukken 1 2020/2021, 34 309/35 501, K.*

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR IMMIGRATIE EN ASIEL / JBZ-RAAD

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Den Haag, 7 oktober 2021

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 2 september 2021 inzake de stand van zaken van het wetsvoorstel Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring en de novelle maatregelen ten aanzien van overlastgevende vreemdelingen.⁴ De leden van de fractie van **D66** hebben naar aanleiding van deze brief nog enkele vragen over de praktische gevolgen van mensen die nu onder de huidige wetgeving vallen. De leden van de **GroenLinks**-fractie en de fractie van **PvdA** sluiten zich graag aan bij deze vragen. De leden van de fractie **Nanninga** en de **ChristenUnie**-fractie sluiten zich eveneens graag bij deze vragen aan.

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

Kunt u een overzicht geven van de aantallen nationaliteiten en gender van de mensen die sinds het aanhouden van bedoeld wetsvoorstel in bewaring zitten?

Daarnaast vragen de leden van de D66-fractie u hoeveel gezinnen hierbij zijn betrokken. Wat is de samenstelling van deze gezinnen?

En ten slotte vragen deze leden of u een inschatting kunt geven van hoeveel van deze vreemdelingen onder de novelle zouden vallen als «overlast gevende vreemdeling»?

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad zien de beantwoording met belangstelling tegemoet en ontvangt deze graag **uiterlijk binnen vier weken** na dagtekening van deze brief.

De voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad,
M.H.M. Faber-van de Klashorst

⁴ Kamerstukken 1 2020/2021, 34 309/35 501, K.

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 november 2021

Op 7 oktober 2021 heeft de vaste commissie voor Immigratie & Asiel/ JBZ-raad mij een aantal schriftelijke vragen gesteld over het wetsvoorstel Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring en de novelle inzake maatregelen ten aanzien van overlastgevende vreemdelingen. Het betreft vragen van de D66-fractie over de praktische gevolgen van mensen die nu onder de huidige wetgeving vallen. De leden van de fracties GroenLinks, PvdA, Nanninga en de ChristenUnie hebben zich bij deze vragen aangesloten. Met deze brief beantwoord ik de gestelde vragen.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
A. Broekers-Knol

Antwoorden van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid op schriftelijke vragen van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel/JBZ-raad over Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring ten aanzien van overlastgevende vreemdelingen

Kenmerk 169514.02U

Ingezonden 7 oktober 2021

Kunt u een overzicht geven van de aantallen nationaliteiten en gender van de mensen die sinds het aanhouden van bedoeld wetsvoorstel in bewaring zitten?

In de periode van 8 oktober 2019⁵ tot en met 30 september 2021 zijn 5.334 volwassenen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen ingestroomd in de vreemdelingenbewaring. Dit ging om 4.887 mannen en 447 vrouwen. In bijlage 1 zijn de nationaliteiten en aantallen volwassenen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen opgenomen.

Hoeveel gezinnen zijn hierbij betrokken en wat is de samenstelling van deze gezinnen?

In de periode van 8 oktober 2019 tot en met 30 september 2021 zijn 133 gezinnen ingestroomd in de vreemdelingenbewaring. In deze gezinnen bevonden zich in totaal 241 kinderen, waarvan 138 jongens en 103 meisjes. In bijlage 2 zijn de samenstelling en de nationaliteiten van de kinderen uit deze gezinnen opgenomen.

Kunt u een inschatting geven van hoeveel van deze vreemdelingen onder de novelle zouden vallen als «overlast gevende vreemdeling»?

Binnen DJI wordt het begrip overlast niet gehanteerd en wordt derhalve geen registratie bijgehouden van «overlast gevende vreemdelingen».

Tijdens het wetgevingstraject van het wetsvoorstel Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring is echter op verschillende momenten aangegeven dat een deel van de populatie in vreemdelingenbewaring de vrijheden en autonomie van het verblijfsregime niet aankan.⁶ Om de orde, rust en veiligheid te waarborgen wordt in het wetsvoorstel voorzien in een beheersregime. In 2015 was, op basis van de toenmalige ervaringen binnen de vreemdelingenbewaring, de verwachting dat tussen de 5 en 10% van de totale populatie in het beheersregime zou worden geplaatst. Sindsdien ervaart het personeel binnen de vreemdelingenbewaring een toename van de beheerslast. Daarom is het percentage dat naar verwachting in het beheersregime zal worden geplaatst bijgesteld naar circa 30%.

De ervaren verzwaring van de beheerslast en een aantal ernstige incidenten in 2019 in het detentiecentrum Rotterdam is voor DJI aanleiding geweest om het WODC te vragen onderzoek te doen naar de beheerslast en mogelijke oorzaken van overlastgevend gedrag. De Universiteit Twente voert dit onderzoek uit. Ik verwacht voor het einde van 2021 de uitkomsten hiervan.

⁵ Dit betreft de dag dat de Eerste Kamer besloot de behandeling van de Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring op te schorten in afwachting van het moment waarop de novelle de Eerste Kamer zou bereiken.

⁶ Kamerstukken II 2015–16, 34 309, nr. 3, p. 15. Kamerstukken I 2018–19, 34 309, C, p. 16, Kamerstukken II 2017–18, 34 309, nr. 11, p. 3.

Bijlage(n)

- 1. Nationaliteiten vreemdelingen (volwassenen en AMV) ingestroomd in bewaring
- 2. Nationaliteiten kinderen uit gezinnen en samenstelling gezinnen ingestroomd in bewaring